

B-architecten, Antwerpen
12.02 - 04.04.2004

Gratis tentoonstellingsgids: Nederlands / Français / English

Introductie

Het door Evert Crols, Dirk Engelen en Sven Grooten in 1997 opgerichte collectief B-architecten maakte al snel naam met projecten waarin een zekere pragmatische ruwheid gelijkenissen opriep met artistieke installaties, dirty realism en straatcultuur.

De onorthodoxe toepassing van industriële prefabmaterialen, de atypische herschikking van volumes en de ruimtelijke flexibiliteit zijn kenmerkend voor de B-architectuur. Ze pasten deze principes toe op winkels, kantoren, villa's, groepswoningbouw en in scenografische ontwerpen, in Brecht, Antwerpen, Parijs en Tokyo. De recente ingrijpende renovatie van de onlangs geopende Beursschouwburg in Brussel (februari 2004) vormt een voorlopig - allegorisch eindpunt van hun werk.

De tentoonstelling geeft voor het eerst een retrospectief inzicht in de kosmos van de B-architecten, aan de hand van een computergetekend stadszicht - de zogenaamde 'Pixel City' - dat onder andere als vijfkanals-DVD-projectie en als A0-poster verwerkt is. Deze gratis tentoonstellingsgids geeft een summier overzicht van de - sinds 1997 - zevenendertig gerealiseerde projecten, gerangschikt naar oppervlakte, van 35 m² (Modemodule voor het Flanders Fashion Institute) tot 33.474 m² (Vlaams Administratief Centrum, Leuven).

Introduction

Le collectif B-architecten, fondé en 1997 par Evert Crols, Dirk Engelen et Sven Grooten, s'est rapidement fait un nom avec des projets marqués par une certaine dureté pragmatique qui rappelle les installations artistiques, le dirty realism et la culture de la rue.

L'utilisation anticonformiste de matériaux préfabriqués industriels, le réarrangement atypique des volumes et la flexibilité spatiale caractérisent leur architecture. Ils ont appliqué ces principes à des magasins, des bureaux, des villas, des habitations groupées et des scénographies, à Brecht, Anvers, Paris et Tokyo. La récente rénovation drastique du Beursschouwburg de Bruxelles, qui vient de rouvrir ses portes (février 2004), constitue le terme allégorique – et provisoire – de leur travail.

L'exposition propose pour la première fois un tour d'horizon rétrospectif de l'univers des B-architecten, par le biais d'un panorama urbain généré par ordinateur du nom de "Pixel City", notamment présenté sous la forme d'une projection DVD cinq canaux et d'un poster A0. À côté de la monographie éditée par Ludion en collaboration avec deSingel, ce guide d'exposition gratuit offre un bref aperçu des trente-sept projets et constructions réalisés depuis 1997, classés en fonction de leur surface, de 35 m² (Module de Mode pour le Flandres Fashion Institute) à 33'474 m² (Centre Administratif Flamand, Louvain).

Introduction

The B-architects collective, set up by Evert Crols, Dirk Engelen and Sven Grooten in 1997, soon made a name for itself with projects in which a certain pragmatic rawness displayed similarities to artistic installations, dirty realism and street culture.

The characteristics of B-architecture are the unorthodox use of industrial prefab materials, the atypical rearrangement of volumes, and spatial flexibility. They have applied these principles to shops, offices, villas, collective housing and theatre design, in Brecht, Antwerp, Paris and Tokyo. The recent radical renovation of the newly reopened Beursschouwburg in Brussels (February 2004) is for the time being the allegorical culmination of their work.

This exhibition provides the first retrospective of B-architects' world, using a computer-drawn view of the city, called 'Pixel City', which will be used for a five-channel DVD projection and an A0 size poster. In addition to the monograph published by Ludion in association with deSingel, this free exhibition guide offers a brief survey of the thirty-seven projects, built and unbuilt, they have designed since 1997, arranged in order of area, from 35 sq. m. (Modemodule for the Flanders Fashion Institute) to 33,474 sq. m. (Flemish Administrative Centre in Leuven).

Projecten / Projets / Projects 1997-2004

1

2

3

4

5

6

7

8

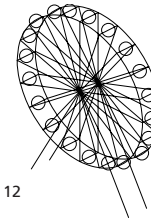
8

10

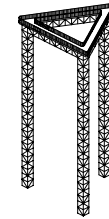
11

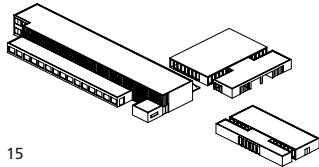
12

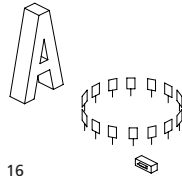
13

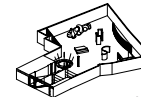
14

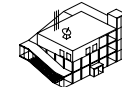
15

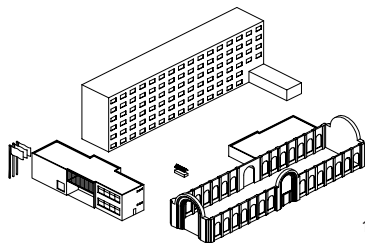
16

17

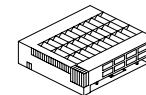
18

19

20

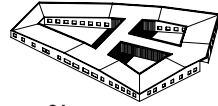
21

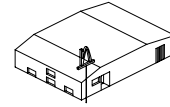
22

23

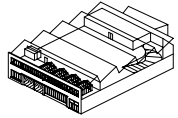
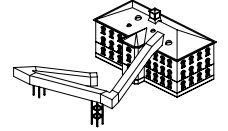
24

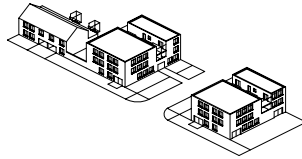
25

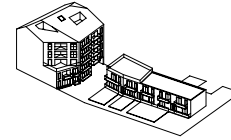
26

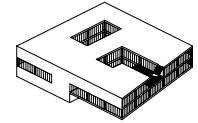
28

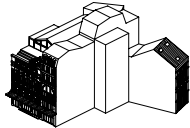
29

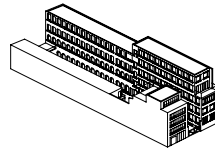
30

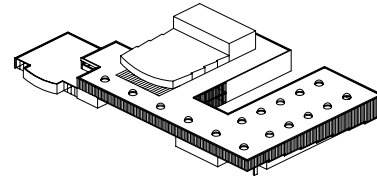
31

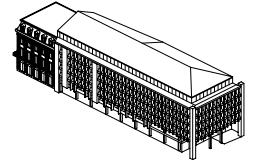
32

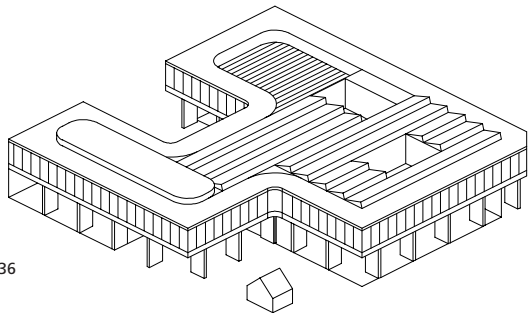
33

34

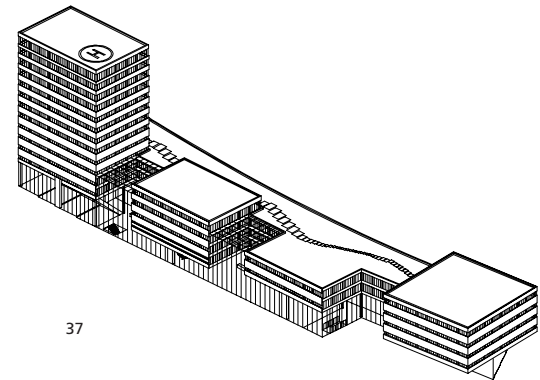
35

36

6

37

7

01)

project **Modemodule**
bouwplaats **Mobiele presentatieruimte**
studie **2003-2004**
bouwheer **Flanders Fashion Institute ism.
Export Vlaanderen**
oppervlakte **35 m²**

Een mobiele presentatieruimte die overal ter wereld snel inzetbaar dient te zijn.

Un espace de présentation mobile qui doit être disponible rapidement partout dans le monde.

A mobile presentation space that can be set up quickly anywhere in the world.

02)

project **Lucia smelt**
realisatie **2001**
bouwheer **tg STAN**
oppervlakte **37,5 m²**

Voor het toneelstuk 'Lucia smelt' van de schrijver Oscar van den Boogaard bestaat de scenografie uit een getuft tapijt van 750 x 500 cm dat als speelvlak fungeert. Het publiek zit rond het tapijt op zwarte banken. Boven het tapijt hangt een regelmatig raster van zevenenzeventig gekleurde spots. Dit geheel wordt steeds centraal in de ruimte opgesteld. Op het tapijt is in zwart-wit een deel van de plattegrond van een appartement afgebeeld

waar de ontmoeting van de twee personages uit het toneelstuk plaatsvindt. De extreme blootstelling van de acteurs resulteert in een ongemakkelijk voyeuristisch gevoel bij de toeschouwer. Zo wordt de sfeer van de tekst onderstreept.

Pour la scénographie de la pièce de théâtre "Lucia smelt" de l'écrivain Oscar van den Boogaard, un tapis tufté de 750 x 500 cm a été réalisé pour servir de surface de jeu. Le public est assis autour du tapis sur des bancs de couleur noire. Au-dessus du tapis est suspendu un treillage régulier auquel sont accrochés 77 spots colorés. L'ensemble occupe toujours une place centrale dans l'espace. Sur le tapis, un dessin en noir et blanc reproduit une partie du plan de l'appartement où aura lieu la rencontre des deux personnages de la pièce. La mise à nu extrême des acteurs entraîne chez le spectateur un sentiment inconfortable de voyeurisme qui souligne l'ambiance du texte.

For Oscar van den Boogaard's play Lucia Smelt a tufted carpet of 750 x 500 cm was made for the stage set. The audience sits on black benches around the carpet. Above it hangs a regular grid holding 77 coloured spots. The whole thing is always set up in the middle of the stage space. The carpet includes a black and white floor plan of part of a flat where the two characters in the play will meet. The extreme exposure of the actors gives the audience an uncomfortable voyeuristic feeling, and this emphasises the atmosphere of the play.

03)

project **Pilotstore Veronique Branquinho**
bouwplaats **Nationalestraat 73, Antwerpen**
realisatie **2003**
bouwheer **James nv**
oppervlakte **120 m²**

De voormalige juwelenzaak dateert van het eind van de jaren zestig. Het bestaande interieur werd maximaal bewaard. Op een subtiele manier werden delen gerecupereerd of discreet aangepast. In de etalages aan de Nationalestraat staan grote lichtbakken met zwartwit-beelden van een winters boslandschap. Deze beelden versterken de sfeer van de Branquinho-collecties. Op de gelijkvloerse verdieping vindt men de damescollectie. Rond de vide op de eerste verdieping wordt de herencollectie getoond. De paskamers bevinden zich achter de nieuwe witgelakte bakstenen. Grote spiegelvlakken vergroten de winkel op fictieve wijze.

L'ancienne bijouterie date de la fin des années '60. L'intérieur a été conservé autant que possible dans son état d'origine. Certaines parties ont été récupérées de manière subtile ou ont été discrètement adaptées. Dans les étalages donnant sur la Nationalestraat, de grandes enseignes lumineuses ont été installées avec des images en noir et blanc d'une forêt en hiver. Ces images ajoutent à l'ambiance des collections Branquinho. Au rez-de-chaussée se trouve la collection dames. La collection hommes est disposée autour de l'espace vide du premier étage. Les cabines d'essayage sont situées derrière une paroi de briques neuves peintes en blanc. De grands miroirs donnent au magasin un aspect plus spacieux.

This former jeweller's shop dates from the late sixties. The existing interior was as far as possible preserved. Parts were recovered or discretely adapted, with great subtlety. The shop windows on Nationalestraat contain large light-boxes showing black and white pictures of a wooded landscape in winter. These pictures enhance the atmosphere of the Branquinho collections. The ground floor houses the women's collection. The men's collection is shown around the void on the first floor. The fitting rooms are behind the new, white-painted bricks. Large areas of mirror enlarge the appearance of the shop.

04)

project **A-tipis**
bouwplaats **Mobiele voorstellingsruimte**
studie **2003 -**
bouwheer **Productiehuis Victoria, Gent en de Beursschouwburg, Brussel**
oppervlakte **128 m²**

Deze opblaasbare structuur zal samen met andere installaties ergens in een stad op een onaangekondigd moment verrijzen.

Cette structure gonflable surgira à l'improviste quelque part dans une ville, accompagnée d'autres installations.

This inflatable structure, together with other installations, will arise unannounced somewhere in a town or city.

05)

project **Woning Van Hoof**
bouwplaats **Hoogboomsteenweg 51, Brasschaat**
realisatie **2000**
bouwheer **Mevr. Van Hoof**
oppervlakte **168 m²**

De drie traveeën van de vloerplaat op de eerste verdieping zijn op een verschillend niveau geplaatst. Hierdoor ontstaat er een lage carport met daarboven een hoge slaapkamer en achteraan een hoge leefruimte met een lagere gastenkamer erboven. De eerste verdieping steunt op drie volumes in metselwerk. In het eerste volume bevindt zich de vestibule, in het tweede de keuken en in het derde de open haard met een bibliotheekkast. Centraal in de woning brengt een grote dakkoepel licht in de dubbelhoge ruimte. De TV-kamer bevindt zich op de eerste verdieping aan deze vide en is de schakel tussen de twee slaapkamers.

Les trois travées soutenant le sol du premier étage sont placées à un niveau différent. On obtient donc un abri-garage bas de plafond surplombé d'une chambre à coucher haute de plafond, avec, à l'arrière, un espace habitable haut de plafond surplombé d'une chambre d'amis basse de plafond. Le premier étage repose sur 3 volumes en maçonnerie. Dans le premier volume se trouve un vestibule, dans le second la cuisine et dans le troisième la cheminée avec une bibliothèque. Au centre de l'habitation, le plafond s'ouvre jusqu'au toit, permettant à une grande coupole d'illuminer le rez-de-chaussée. La salle TV, située au premier étage, donne sur cet espace vide et constitue le trait d'union entre les deux chambres à coucher.

The three bays of the floor slab on the first storey are set at different levels. This creates a low carport with a high bedroom above it and a high living room with a lower guestroom above it. The first storey is supported by three volumes in brickwork. The first contains the vestibule, the second the kitchen and the third the open hearth with a bookcase. A large skylight in the centre of the house lets daylight into the double-height room. The TV room is on the first floor next to this void and is the link between the two bedrooms.

06)

project **Boutique Stephan Schneider**
bouwplaats **Otomesando Road, Tokyo**
realisatie **2001**
bouwheer **Stephan Schneider en Joi'x, Japan**
oppervlakte **170 m²**

De ruwbouwstructuur van de bestaande ruimte wordt zwart geschilderd en blijft verder onaangetast. Centraal in de ruimte hangt aan het plafond van de eerste verdieping aan koperen buizen één groot meubel. Dit meubel vormt tegelijkertijd het presentatievlak voor schoenen en accessoires, de kassa en de wenteltrap naar de eerste verdieping. Het plafond wordt volledig bekleed met fluorescerende lampen. Boven de trap hangen koperen kelkvormige armaturen. Natuurstenen wanden dienen als presentatievlakken. De kleding wordt gepresenteerd op drie evenwijdige koperen buizen.

La structure du gros œuvre du bâtiment d'origine a été peinte en noir et laissée intacte. Au centre de l'espace, un grand meuble est suspendu à des tuyaux de cuivre accrochés au plafond du premier

étage. Ce meuble sert en même temps de présentoir pour les chaussures et accessoires, de caisse et d'escalier tournant pour accéder au premier étage. Le plafond est entièrement couvert de tubes luminescents. Des armatures de cuivre en forme de calice surplombent l'escalier. Des parois en pierre naturelle font office de présentoirs. Les vêtements sont accrochés à trois tuyaux de cuivre parallèles.

The basic structure of the existing space was painted black and left untouched. A single large piece of furniture hangs in the centre of the space, attached to the ceiling of the first floor by copper tubes. It includes the surface on which shoes and accessories are displayed, the cash-desk and the spiralling staircase to the first floor. The ceiling is covered entirely with fluorescent lights. Beaker-shaped copper fittings hang above the stairs. Objects are displayed against stone walls. The clothes are displayed on three parallel copper tubes.

07)

project	Nieuwbouw Woning Tyteca-Peeters
bouwplaats	Hensellaan A 3, Brecht
realisatie	1999
bouwheer	Dhr. en Mevr. Tyteca-Peeters
oppervlakte	195 m²

De woning is een klassieke halfopen woning op zijn kop gezet: beneden slapen, boven wonen. Op de gelijkvloerse verdieping bevinden zich de garage en - rond de patio - een slaapkamer, de badkamer en de slaapcel. Op de verdieping bevindt zich één grote hoge leefruimte. De leefruimte is dubbelhoog tot in de nok van het dak en biedt door de grote ramen aan de zuidzijde een prachtig uitzicht op de omgeving. In

de leefruimte staat één vast laag meubel: de keuken. De grond die werd uitgegraven voor de funderingen en kruipruimte werd niet afgevoerd. Alle uitgegraven grond werd tegen de woning gelegd. De tuin glooit tot aan het terras aan de leefruimte. De artificiële heuvel vormt een natuurlijke barrière tussen de straat en de tuin. Aan de noordzijde van de woning zijn er geen ramen en in de zijgevel is er enkel een toegangsdeur. De zuidzijde is volledig beglaasd. Muren, dorpels, raam- en deurlateien, dagkanten van ramen en deuren en dakranden zijn uitgevoerd in metselwerk. De vloeren, de trappen, het bed, het bad, de werktafel en enkele tabletten zijn alle uitgevoerd in beton.

Cette habitation est une maison trois façades classique aménagée sens dessus dessous: la chambre à coucher est en bas et l'espace habitable en haut. Au rez-de-chaussée se trouvent le garage et, autour du patio, une chambre à coucher, la salle de bain et un coin couchette. L'étage est constitué d'un seul grand espace habitable haut de plafond. L'espace habitable s'élève jusqu'au faite du toit. Ses grandes fenêtres situées au sud offrent une vue magnifique sur les environs. Dans l'espace habitable, il n'y a qu'un seul meuble bas permanent: la cuisine.

Les terres excavées pour les fondations et le vide sanitaire n'ont pas été évacuées. Toutes les terres excavées ont été rassemblées contre la maison. Le jardin monte vers la terrasse qui donne sur l'espace habitable. La colline artificielle constitue une barrière naturelle entre la rue et le jardin. Il n'y a pas de fenêtres sur la façade nord de la maison; sur la façade latérale, la seule ouverture est celle de la porte d'entrée. La façade sud est entièrement vitrée. Les murs, les seuils, les linteaux et jouées des portes et fenêtres et les pièces de rive sont en maçonnerie. Le sol, les escaliers, le lit, le bain, la table de travail et quelques tablettes sont en béton.

This is a classic semi-detached house turned upside down: bedrooms downstairs, living areas upstairs. On the ground floor are the garage and around the patio a bedroom, the bathroom and a smaller bedroom. On the first floor is a single large and high living room. Its double height reaches up to the ridge of the roof and its large windows on the south side offer a superb view of the surroundings. In this room there is one low, fixed piece of furniture: the kitchen. The soil excavated for the foundations and the crawl-space was not taken away. It was all heaped up against the house. The garden slopes up to the patio outside the living room. The artificial embankment forms a natural barrier between the garden and the street. There are no windows on the north side of the house and in the side wall there is only the front door. The south front is entirely glazed. The walls, sills, reveals and lintels of windows and doors, and the eaves, are in brickwork. The floors, stairs, bed, bath, work-table and several surfaces are all in concrete.

08)

project	Nieuwbouw Woning Eelen-de Feyter
bouwplaats	Borze 11, Lille (B)
realisatie	2000
bouwheer	Dhr. en Mevr. Eelen-de Feyter
oppervlakte	200 m²

Een doorkijkwoning tussen een bos aan de achterzijde en velden aan de voorzijde.

Une maison qui joue la transparence entre forêt à l'arrière et champs à l'avant.

A see-through house with a wood at the back and fields at the front.

09)

project	Nieuwbouw woning Krijnen
bouwplaats	Kalmthout
studie	1997
bouwheer	Dhr. en Mevr. Krijnen
oppervlakte	220 m²

Voorstel voor een alleenstaande woning in het bos. Het glooiend dak is bekleed met grassen. Door het materiaalgebruik, de dakvorm en het lage volume zal de woning na verloop van tijd meer en meer opgaan in haar onmiddellijke omgeving.

Projet pour une maison isolée dans les bois. Le toit en pente est couvert d'herbe. Grâce à l'utilisation des matériaux, la forme du toit et le volume bas, la maison va, avec le temps, se fondre de plus en plus dans son environnement immédiat.

Proposal for a detached house in a wood. The inclined roof is covered in grasses. As a consequence of the materials used, the shape of the roof and its low volume, this house will in the course of time become increasingly absorbed into its immediate surroundings.

10)

project	Ik heb een droom
bouwplaats	-
studie	2003
bouwheer	B-architecten
oppervlakte	-

Een nieuwe typologie voor de stadswoning gebaseerd op de woonwensen van jongeren, de randvoorwaarden

van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en de laatste inzichten van duurzaam en milieubewust bouwen.

Une nouvelle typologie de l'habitat urbain basée sur les souhaits des jeunes, les conditions préalables du plan structurel flamand pour l'aménagement du territoire et les dernières idées en matière de construction durable et écologique.

A new type of townhouse based on the wishes of young people, the preconditions laid down in the Flanders Spatial Structure Plan and the latest insights into sustainable and environmentally-friendly building.

11)
project **Renovatie Woning Verhagen-Verbist**
bouwplaats **Schawijckstraat 78, Ranst**
realisatie **2003**
bouwheer **Dhr. en Mevr. Verhagen-Verbist**
oppervlakte **275 m²**

Ingrijpende renovatie van een woning uit de jaren dertig.

Rénovation drastique d'une maison des années '30.

Radical renovation of a thirties house.

12)
project **Jubelpark**
bouwplaats **Jubelpark, Brussel**
prijsvraag **2003**
bouwheer **Koning Boudewijnstichting**
oppervlakte -

Tentoonstellingsvoorstel om het Jubelpark terug op de mentale kaart van de Brusselaar te brengen.

Projet d'exposition pour que le Cinquantenaire retrouve une place sur la carte mentale des Bruxellois.

Exhibition proposal for putting the Jubelpark back on Brussels people's mental map.

13)
project **People**
studie **2003**
bouwheer **People**
oppervlakte -

Conceptwoning samengesteld uit de elementen van een bouwdoos.

Projet d'habitation construite sur base d'éléments d'une boîte de construction.

Concept house built using elements from a kit.

14)
project **Lille 2004**
bouwplaats **Lille**
studie **2001**
bouwheer **Lille2004**
oppervlakte -

Totems en wandelplatformen benadrukken specifieke locaties en evenementen van de culturele hoofdstad van Europa 2004.

Des totems et des plates-formes de promenade mettent l'accent sur certains lieux et événements de la capitale culturelle de l'Europe 2004.

Totems and walkways emphasise specific locations and events in Europe's 2004 cultural capital.

15)	
project	Mode 2001, LANDED/GELAND, vormgeving mode-evenement
bouwplaats	Antwerpen
realisatie	2001
bouwheer	Antwerpen Open vzw en curator Walter Van Beirendonck
ontwerp	B-architecten
oppervlakte	-

Mode 2001 LANDED-GELAND was een evenement georganiseerd door Antwerpen Open. De curator van het evenement was Walter Van Beirendonck. Er werden 'mode-bouwkundige' voorschriften opgesteld voor de vormgeving van de vier tentoonstellingen ('Mutilate', 'Radicals', 'Emotions' en '2Women'), de kleurvlakken, de bars, de bookshops en de promotiestanden. Horizontale en verticale kleurvlakken leidden de bezoekers vanuit het stadscentrum naar de verschillende tentoonstellingen. Rode vlakken naar 'Mutilate', groene vlakken naar 'Radicals',

witte naar '2Women' en blauwe naar 'Emotions'. Fluogeel vlakken omsloten het geheel en volgden de negentiende-eeuwse gordel rond Antwerpen. Tijdens het openingsweekend werd de Groenplaats terug een groene plaats door ze te bedekken met gras. Een achttien meter hoge 'A' werd op de Boerentoren geplaatst als icoon voor het evenement en voor Antwerpen.

De tentoonstellingen: voor de tentoonstelling 'Mutilate' in het Museum voor hedendaagse kunst werden enkele betonnen muren gesloopt om het museum te verbouwen tot één continue ruimte in plaats van een aaneenschakeling van kamers. Een tijdelijke hellingsbaan vervulde de bestaande circulatie. Voor 'Radicals' op het Eilandje werden op een extreme buitenlocatie zestig foto's op twintig roterende reclamepanelen gepresenteerd. Voor '2Women' werd in het Koninklijk Paleis het werk van Gabrielle Chanel en Rei Kawakubo getoond op meubels samengesteld uit ongeschaafde zwart-witte planken. Tenslotte werd in 'Emotions' in de Oudaan een video-installatie getoond in twee blauwe cilinders. Deze volumes hingen in de bovenste verdieping van de politietoren die eveneens dienst deed als panoramazaal van het evenement 'LANDED-GELAND'.

L'événement Mode 2001 LANDED-GELAND a été organisé par Antwerpen Open et coordonné par Walter Van Beirendonck. Nous avons établi des consignes "de mode architecturale" pour la conception des 4 expositions (Mutilate, Radicals, Emotions et 2Women), les surfaces de couleur, les bars, les librairies et les stands promotionnels. Des surfaces colorées horizontales et verticales menaient le visiteur aux différentes expositions depuis le centre-ville. Surfaces rouges pour "Mutilate", vertes pour "Radicals", blanches pour "2 Women" et bleues pour "Emotions". Des surfaces

jaune fluo entouraient l'ensemble et suivaient la ceinture du 19e siècle qui enserre Anvers. Pendant le week-end d'ouverture, la Groenplaats est redevenue une place verte grâce à l'herbe dont elle a été couverte. Un A de 18m de haut a été installé sur la "Boerentoren" en guise d'icône pour l'événement et la ville d'Anvers. Les expositions: Pour l'exposition "Mutilate" au Musée d'art contemporain, quelques murs de béton ont été abattus pour transformer le Muhka en un seul espace continu au lieu d'une succession de pièces. Une rampe d'accès temporaire complétait la circulation existante. Pour "Radicals" à 't Eilandje, un site extérieur hors du commun accueillait 60 photos sur 20 panneaux publicitaires rotatifs. Pour "2Women" au palais royal, les œuvres de Gabrielle Chanel et de Rei Kawakubo étaient exposées sur des meubles en planches noires et blanches non rabotées. Enfin, pour "Emotions" au Oudaan, une installation vidéo avait été insérée dans deux cylindres bleus. Ces volumes étaient suspendus au dernier étage de la tour de la police qui offrait aussi un panorama sur l'événement LANDED-GELAND.

Mode 2001 LANDED-GELAND was an event organised by Antwerpen Open. Its curator was Walter Van Beirendonck. We drew up 'fashion architecture' rules for the design of the four exhibitions (Mutilate, Radicals, Emotions and 2Women), the coloured surfaces, the bars, the bookshops and the promotion stands. Horizontal and vertical coloured surfaces led the visitors from the city centre to the various exhibitions. Red surfaces to 'Mutilate', green to 'Radicals', white to '2Women' and blue to 'Emotions'. The whole thing was enclosed in fluorescent yellow following the 19th-century belt around Antwerp. On the opening weekend the Groenplaats was made green once again by covering it in grass. An 18 m-high letter A was mounted on top of the 'Boerentoren' as an icon of the event and of Antwerp. The exhibitions: for the 'Mutilate' exhibition in the Museum of Contemporary Art, several concrete walls were demolished in order to convert this museum into a single continuous space instead of a

series of rooms. The existing circulation was completed by a temporary slope. For 'Radicals' on the Eilandje, 60 photos were displayed on 20 rotating advertising panels in an extreme outdoor location. For '2Women', the work of Gabrielle Chanel and Rei Kawakubo was displayed in the Royal Palace on furniture made of unplanned black and white planks. Lastly, at 'Emotions' in the Oudaan, a video installation was shown in two blue cylinders. These volumes were suspended in the top floor of the police tower, which also provided a panoramic view of the whole event.

16)
project
bouwplaats
realisatie
bouwheer
oppervlakte

**Uitbreiding basisschoolgebouw
Evere
2004
Gemeenschapsonderwijs
820 m²**

De gevraagde extra lokalen worden daar ingeplant waar ze het meest thuishoren. De lokalen van de lagere school bij de bestaande lagere school, de extra kleuterklassen bij de bestaande kleuterklassen en de lokalen van de crèche bij de bestaande kribbe.

Les locaux supplémentaires ont été implantés là où ils étaient le plus à leur place. Les locaux de l'école primaire près de l'école primaire existante, les classes de maternelle supplémentaires près des classes de maternelle existantes et les locaux pour la crèche près de la crèche existante.

The extra rooms required were located where they were most belonged. Those for the primary school next to the existing primary school, the extra kindergarden classes adjacent to the existing ones and the crèche near the existing nursery.

17)

project	Winkel Walter
bouwplaats	St. Antoniusstraat 12, Antwerpen
realisatie	1998
bouwheer	W bvba
oppervlakte	850 m²

Samen met Walter Van Beirendonck werd beslist de voormalige parking te behouden. Bij het betreden van de winkel mocht er geen kleding gezien worden. De bestaande wanden zijn uitgevlakt en gewit, een nieuwe gepolierde betonvloer toegevoegd, de glazen koepels zijn gerestaureerd en de bestaande inrijpoort is behouden. Er is een transparant scherm toegevoegd dat automatisch naar boven rolt als je de winkel nadert. De schijnbaar willekeurige geplaatst objecten vormen shops in de shop. Er is een maximale differentiatie in kleuren, vormen en texturen: een chalet die afgetimmerd is met ruwe houten planken, een geel fluorescerend S-meubel, een chocoladebruine knuffelbeer, een vleeskleurige hangende toog, een Coca-Cola rood L-meubel, een zacht mousse presentatie-zit-ligmeubel, een roterend reclamepaneel, een wand opgebouwd uit melkwitte kratten, ... Ieder object bevat een andere collectie. Hierdoor is de winkel flexibel in tijd en ruimte: er kunnen steeds objecten bijgeplaatst of weggenomen worden. De paskamers bevinden zich achter grote witte schuivende wanden. De winkel heeft de potentie om andere activiteiten al dan niet parallel te programmeren zoals tentoonstellingen, happenings, installaties, ... De etalageruimte wordt immers constant gebruikt als galerij.

Avec Walter Van Beirendonck, nous avons décidé que l'ancien parking serait conservé et que l'on ne verrait pas de vêtements en entrant dans le magasin. Les parois existantes ont été égalisées et blanchies à la chaux, un nouveau sol en béton poli a été installé, les coupoles de verre ont été restaurées et la porte cochère existante a été conservée. On a ajouté un écran transparent qui se lève automatiquement lorsqu'on approche du magasin. Les objets apparemment disposés au hasard font office de magasins dans le magasin. On a veillé à une différenciation maximale entre les couleurs, les formes et les textures : un chalet en planches rugueuses, un meuble jaune fluorescent en forme de S, un nounours brun chocolat, un comptoir suspendu couleur chair, un meuble rouge Coca-Cola en forme de L, un meuble-divan présentoir en mousse moelleuse, un panneau publicitaire rotatif, une paroi de cageots d'un blanc laiteux, ... Chaque objet contient une collection différente. Ainsi, le magasin est flexible dans le temps et l'espace : des objets peuvent toujours être ajoutés ou retirés. Les cabines d'essayage sont situées derrière de grandes parois blanches coulissantes. Le magasin se prête à la programmation d'autres activités, en parallèle ou non, comme des expositions, des happenings, des installations, ... La vitrine est d'ailleurs constamment utilisée comme galerie.

Together with Walter Van Beirendonck we decided that the former car park had to be retained and that when one entered the shop one ought not to see any clothing. The existing walls were smoothed out and painted white, a new polished concrete floor was added, the glass skylights were restored and the existing drive-in was retained. A transparent screen has been added that automatically rolls up as you approach the shop. The seemingly randomly positioned objects form shops within the shop. There is maximum differentiation in colour, form and texture: a chalet clad in rough wooden planks, a yellow fluorescent piece of furniture in the form of a letter S, a chocolate-brown cuddly bear, a flesh-coloured suspended bar, an L-shaped piece of furniture in Coca Cola red, a soft foam display/sitting/lying object, a rotating advertising panel, a wall composed of milky white crates,

etc. Each object contains a different collection. This makes the shop flexible in time and space: objects can be added and removed at any time. The fitting rooms are behind big white sliding partitions. The shop can potentially be used to programme other activities, related or not, such as exhibitions, happenings, installations, etc. The display window is in fact in constant use as a gallery.

18)

project	Radio 2
bouwplaats	Universiteitslaan, Hasselt en Doorniksesteenweg, Kortrijk
prijsvraag	2001
bouwheer	VRT
oppervlakte	960 m²

Het hart van het gebouw is een supercompact volume waar alle programmaonderdelen op en naast elkaar gestapeld zijn: de verschillende studio's met bijhorende technische lokalen, de kantoren, het onthaal, de multifunctionele ruimte, ... Door alle verticale circulatie rond het volume te leggen, worden de loopafstanden tot een minimum beperkt en is er een maximale communicatie tussen de verschillende diensten. Rond het gebouw slingert van op de begane grond de brede wandelstrang tot aan de bovenste verdieping. Deze bijzondere circulatieruimte is voldoende breed zodat ze dienst kan doen als verblijfsruimte of tentoonstellingsruimte. De gesloten delen van de gevels zijn verticale tuinen die maximaal begroeid zijn met inheemse bloemrijke klim- en slingerplanten. Door deze gevelbehandeling is het Radio 2-gebouw een zeer levendig en actief gebouw dat met de seizoenen mee evolueert.

Le cœur du bâtiment est constitué d'un volume très compact où toutes les unités sont groupées les unes à côté et au-dessus des autres : les différents studios avec leurs locaux techniques respectifs, les bureaux, l'accueil, l'espace multifonctionnel,... En situant toute la circulation verticale autour du volume central, les distances ont été réduites à un minimum, ce qui permet une communication maximale entre les différents services. Un large couloir enlace le bâtiment du rez-de-chaussée au dernier étage. Cet espace de circulation original est suffisamment large que pour servir d'espace de séjour ou d'exposition. Les façades sont garnies de jardins verticaux fleuris accueillant un maximum de plantes grimpantes et de plantes volubiles indigènes. Grâce à cet aménagement de la façade, l'immeuble de Radio 2 est un bâtiment très vivant et actif qui évolue avec les saisons.

The heart of the building is a super-compact volume where all the elements of the programme are stacked on top of and alongside each other: the studios with their accompanying technical rooms, offices, reception, multifunctional room, etc. By concentrating all the vertical circulation around the volume, walking distances are kept to a minimum and there is the greatest possible communication between the various departments. The broad snaking walkway twists around the building from the ground floor to the top floor. This extraordinary circulation space is broad enough to serve as a sitting space or exhibition space. The blank parts of the facades are vertical gardens planted to the maximum with flowery native climbers and creepers. This treatment of the facade makes the Radio 2 building a very lively and active one which changes with the seasons.

19)
project **Orangerie**
bouwplaats **Sint Bernardsesteenweg, Antwerpen-Kiel**
studie **2002**
bouwheer **Buurt Ontwikkelings Maatschappij**
oppervlakte **1050 m²**

Studie voor de herbestemming en herorganisatie van de voormalige Orangerie.

Étude pour la réaffectation et la réorganisation de l'ancienne Orangerie.

Study for the reorganisation and new use of the former Orangery.

20)
project **Bruno Pieters**
bouwplaats **Nationalestraat 91-95, Antwerpen**
realisatie **2004**
bouwheer **Intermasco nv**
oppervlakte **1100 m²**

Een woon- en werkcomplex in vier aan elkaar gescha- kelde bestaande panden.

Un complexe d'habitations et de bureaux dans quatre immeubles existants reliés entre eux.

A complex in which to work and live, in four existing, linked buildings.

21)
project **Bibliotheek**
bouwplaats **Jef van Hoofplein, Boechout**
prijsvraag **1997**
bouwheer **Gemeente Boechout**
oppervlakte **1216 m²**

Een overdekt boekenplein vervolledigt de schakel tus- sen verschillende openbare ruimtes van het centrum van Boechout.

Une place couverte faisant office de bibliothèque fait le lien entre différents espaces publics du centre de Boechout.

A covered 'book square' completes the link between several public spaces in the centre of Boechout.

22)
project **sociale woningen in een voormalig postgebouw**
bouwplaats **St-Bartolomeusstraat 15-17, Merksem**
realisatie **2004**
bouwheer **cv De Ideale Woning**
oppervlakte **1249 m²**

Acht appartementen in een neoklassiek postgebouw. Op de gelijkvloerse verdieping zijn alle gemeenschappe- lijke ruimtes voorzien en de doorgang naar het binnen- gebied. Achteraan in de binnentuin bevinden zich twee woningen.

Huit appartements dans un bureau de poste néoclassique. Au rez-de-chaussée, on trouve tous les espaces communs et un passage vers le jardin intérieur. Deux maisons bordent l'arrière du jardin intérieur.

Eight flats in a neoclassical post office building. The ground floor contains all the communal spaces and the passageway to the inner area. There are two homes at the rear of the enclosed garden.

23)
project **Nieuwbouw Schoolgebouw Etterbeek**
bouwplaats **Etterbeek**
prijsvraag **2002**
bouwheer **Gemeenschapsonderwijs**
oppervlakte **1400 m²**

De klaslokalen zijn als een spiraal geschakeld rond de ruime gemeenschappelijke hal.

Les classes sont disposées en spirale autour d'un grand hall commun.

The classrooms are arranged in a spiral around the spacious shared hall.

24)
project **Internaat MPI**
bouwplaats **Richter, Genk**
prijsvraag **2003**
bouwheer **Gemeenschapsonderwijs**
oppervlakte **1500 m²**

De jongens- en meisjesvleugel zijn met elkaar verbonden door de gemeenschappelijke leefruimtes. De drie patio's zijn afgesloten buitenruimtes van de verschillende leefgroepen.

L'aile des garçons et celle des filles sont reliées entre elles par les espaces communs. Trois patios font office d'espaces extérieurs clos pour les différents groupes d'âges.

The boys' and girls' wings are connected by the shared living areas. The three patios provide each group with enclosed outdoor areas.

25)
project **Jeugdhuis en muziekcentrum Nijdrop**
bouwplaats **Opwijk**
prijsvraag **2003**
bouwheer **jeugdcentrum Nijdrop vzw**
oppervlakte **1630 m²**

Aan de grens van Opwijk werd een nieuw jeugdhuis en muziekcentrum opgericht. Het bouwbudget was zeer laag. In een geluidsisolerende industriële loods zijn de verschillende programma-onderdelen ondergebracht in volumes die samengesteld zijn uit standaardbouwpakketten.

Une nouvelle maison des jeunes et un nouveau centre de musique devaient être mis sur pied avec un budget très bas à la frontière d'Opwijk. Au sein d'un entrepôt industriel insonorisé, les différentes unités ont été hébergées dans des volumes à base de kits standard.

A new youth club and music centre on the boundary of Opwijk had to be built on a very low budget. The various parts of the programme have been housed in an acoustically insulated industrial shed, in volumes constructed using standard building kits.

26)
project **12 ideale woningen**
bouwplaats **A. De Langestraat & E. Dewittstraat, Niel**
realisatie **2004-2005**
bouwheer **cv De Ideale Woning**
oppervlakte **1650 m²**

Alle woningen zijn ondergebracht in vier aaneengeschaalde volumes. Elk volume heeft een verschillend aantal bouwlagen. De volumes staan geschakeld rond een voortuin en zijn samen met de ondergrondse parkeergarage te bereiken via deze inkomzone. De appartementen op de verdiepingen hebben inpandige terrassen. Samen vormen de vier volumes een cluster met twaalf drievleugelappartementen. Door de vier bouwlagen van het kopvolume vervolledigt dit complex de interessante schakeling van landmarks, samen met de Sint-Hubertuskerk en het gemeentehuis.

Toutes les habitations sont abritées dans 4 volumes reliés entre eux. Chaque volume a un nombre d'étages différent. Les volumes sont disposés autour d'un jardin avant et sont accessibles, tout comme le garage souterrain, via cette zone d'entrée. Les appartements situés à l'étage ont des terrasses qui sont intégrées dans le corps du logis. Les quatre volumes forment ensemble un agglomérat de 12 appartements trois façades. Grâce aux 4 étages du volume principal, ce complexe contribue à l'intéressante connexion

entre différents points de repère en relation avec l'église Saint-Hubert et la maison communale.

All the homes are housed in four connected volumes. Each volume has a different number of storeys. The volumes are arranged around a front garden and like the underground car park can be reached through this entrance area. The flats on the upper floors have built-in terraces. The four volumes together form a cluster of 12 flats open on three sides. The four storeys of the volume at the front mean this complex completes the interesting set of landmarks that also includes St Hubert's Church and the town hall.

27)
project **GAT TV**
bouwplaats **Luitpoldskaserne, München**
realisatie **2000**
bouwheer **GAT TV**
oppervlakte **2250 m²**

In een voormalig kazernegebouw zijn de kantoren ondergebracht van een productiehuis. In de zolderruimte bevinden zich het onthaal, de ontvangst- en vergaderruimtes. Een slurf met roltrappen brengt de bezoekers tot op de zolderruimte.

Les bureaux de la maison de production ont été hébergés dans une ancienne caserne. Au grenier se trouvent l'accueil et les salles de réception et de réunion. Un tube contenant des escalators conduit les visiteurs à l'étage du grenier.

The production company's offices are housed in a former barracks. The attic space holds the front desk, reception rooms and meeting rooms. A tube containing escalators takes visitors up to this attic.

28)

project	BSBbis, tijdelijk verblijf BeursSchouwBurg
bouwplaats	Kazernestraat 37, Brussel
realisatie	2000
bouwheer	Beursschouwborg
oppervlakte	2400 m²

Voor de periode van de verbouwingswerken aan het gebouw in de Ortstraat verhuisde de Beursschouwburg naar een voormalig meubeldepot. Het gebouw stond reeds jaren leeg en diende 'omgebouwd' te worden tot een tijdelijk 'kunstencentrum', een stedelijke schuilplaats voor de Beursschouwburg. De extreem korte bouwtijd van zes weken, het lage bouwbudget en het feit dat het gebouw na de verhuis terug in de originele staat diende teruggebracht te worden waren de belangrijkste randvoorwaarden voor de vormgeving van de BSBbis. Het gebouw heeft twee niveaus die ieder 1200 m² groot zijn en die met elkaar verbonden zijn door een brede hellingsbaan. Op de gelijkvloerse verdieping bevindt zich het onthaal, de voorstellingsruimte opgebouwd uit zandzakjes, de bar opgebouwd uit gerecupereerde bierbakken, het sanitair, enkele bergingen en de artiestenfoyer onder de hellingsbaan. De bovenverdieping is kolomvrij en baadt in een zee van licht dankzij het translucente industriële dak. Op de bovenverdieping bevinden zich de kantoren van de medewerkers in de standaardtuinserres, een tweede voorstellingsruimte en enkele bergingen.

Pour la période des travaux de rénovation au bâtiment de la Ortstraat, le Beursschouwburg (Théâtre de la Bourse) a déménagé dans un ancien dépôt de meubles. Le bâtiment était vide depuis des années et devait être transformé en centre artistique temporaire, un abri urbain pour le Beursschouwburg. La durée extrêmement courte des travaux (6 semaines), le budget peu élevé et le fait que le bâtiment devait retourner à son état d'origine après le déménagement étaient les conditions préalables principales pour l'aménagement du BSBbis. Le bâtiment comporte 2 niveaux qui ont chacun une superficie de 1200m² et qui sont reliés entre eux par une large rampe d'accès. Au rez-de-chaussée se trouvent l'accueil, la salle de spectacle construite avec des sacs de sable, le bar en caisses de bière récupérées, les sanitaires, quelques débarras et le foyer des artistes sous la rampe d'accès. L'étage est dépourvu de colonnes et baigne dans un océan de lumière grâce au toit industriel translucide. A l'étage, les bureaux des employés sont installés dans des serres standard ; on y trouve aussi une seconde salle de spectacle et quelques débarras.

While the building in Ortstraat was being converted, the Beursschouwburg was moved to a former furniture warehouse. It had already been empty for years and had to be 'transformed' into a temporary 'arts centre', an urban haven for the Beursschouwburg. The extremely short period available for building work, six weeks, the low budget and the fact that after the move the building had to be returned to its original state, provided the main preconditions for the design of what was called BSBbis. The building has two floors of each 1200 sq. m. connected by a broad incline. The ground floor contains the reception desk, the performance space walled in with sandbags, the bar built of recycled beer crates, the toilets, several store rooms and the green room under the slope. The upper floor has no pillars and is bathed in a sea of light because of its translucent industrial roof. It accommodates the staff's offices in standard greenhouses, a second performance area and a few storerooms.

29)

project **Nieuwbouw sociale woningen**
bouwplaats **Stabroek**
realisatie **2004-2005**
bouwheer **cv De Ideale Woning**
oppervlakte **2599 m²**

De appartementen zijn geschakeld rond het gemeenschappelijk inkomgebied. Hierdoor zijn alle woningen driegevelappartementen. Alle terrassen en toegangen tot de appartementen bevinden zich in dit binnengebied.

Les appartements sont disposés autour de la zone d'entrée commune. Ainsi, tous les logements sont des appartements 3 façades. Toutes les terrasses et tous les accès aux appartements se trouvent dans cette zone intérieure.

The flats are arranged round the shared entrance area. This makes all the flats open on three sides. All the terraces and entrances to the flats are on this inner area.

30)

project **Vanellus, nieuwbouw wooncomplex**
bouwplaats **Lange Kievitstraat 22-24, Antwerpen**
realisatie **2004-2005**
bouwheer **BIM nv en Patio**
oppervlakte **3094 m²**

Het gesculpteerde hoofdvolume volgt letterlijk de stedenbouwkundige voorschriften. In het binnengebied bevinden zich vijf rijwoningen.

Le volume principal sculpté suit à la lettre les règles d'urbanisme. A l'intérieur de l'îlot se trouvent 5 maisons de rangée.

The sculpted main volume complies literally with the urban planning regulations. The inner area contains five terraced houses.

31)

project **Pharming**
bouwplaats **KMO zone, Geel**
studie **2000**
bouwheer **Pharming**
ontwerp **B-architecten ism. Storme-Van Ranst**
oppervlakte **3200 m²**

Werkplekken met verschillende sferen in dit nieuwbouwkantoorgebouw.

Lieux de travail aux ambiances diverses dans ce nouvel immeuble de bureaux.

Workspaces with varying atmospheres in this new office building.

32)

project **De Beurschouwborg**
bouwplaats **August Ortstraat 20-28, Brussel**
realisatie **2003**
bouwheer **Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap**
ontwerp **B-architecten ism. DHP-architecten**
oppervlakte **3500 m²**

De Beursschouwburg bestaat uit een conglomeraat van drie gebouwen: twee aan de August Ortstraat die aansluiten op het derde pand aan de Karperbrug. Vóór de verbouwingswerken was er slechts veertig procent van het gebouw in gebruik. De overige zestig procent was ontoegankelijk en in zeer slechte staat. Dit gedeelte van het gebouw stond sinds decennia leeg en was verwaarloosd. De meest donkere en ontoegankelijke ruimtes werden verwijderd om een ruime lichtrijke centrale hal te vormen. Aan de dubbelhoge centrale hal grenzen de ticketbalie, het café, de artiestenfoyer op de eerste verdieping en de kantoren van de medewerkers. Door al deze omliggende programma's is er voldoende actie gegarandeerd in de centrale hal die de hoofdslagader van de Beursschouwburg zal worden. De vier gebruikers van het gebouw - het publiek, de artiesten, de technici en de medewerkers van de Beursschouwburg - krijgen elk hun eigen circulatie. Zo kunnen ze elk met hun specifieke snelheid door het gebouw circuleren zonder elkaar uit het oog te verliezen en zonder elkaar te hinderen. De centrale hal krijgt een eigen en hedendaagse materialisatie. De muren worden bekleed met spuitbeton en de vloer, de trappen en de meubels met een knalrode gespoten polyurethaan. De andere ruimtes krijgen zeer verschillende afwerkingen: de hoogglans witte lak in de foyers, de gouden feestzaal, de zilveren zolderzaal, het zwart-wit geblokte café, de houten artiestenfoyer, ...

Le Beursschouwburg est constitué d'un conglomérat de trois bâtiments : deux sur la August Ortstraat, reliés à un troisième sur le Karperbrug. Avant les travaux de rénovation, seuls 40% du bâtiment étaient utilisés. Les 60% restants étaient inaccessibles et en très mauvais état. Cette partie du bâtiment était vide depuis des décennies et

était négligée. Les espaces les plus sombres et inaccessibles ont été supprimés afin de former un grand hall central lumineux. Le guichet, le café, le foyer des artistes du premier étage et les bureaux des employés jouxtent le hall central qui s'élève sur deux niveaux. Toutes ces activités font du hall central un véritable noyau qui deviendra l'artère principale du Beursschouwburg. Les 4 utilisateurs du bâtiment – le public, les artistes, les techniciens et les employés du Beursschouwburg – ont chacun leur propre circuit. Ainsi, ils peuvent tous circuler à leur rythme dans le bâtiment sans se perdre des yeux et sans se gêner mutuellement. Le hall central a eu droit à des matériaux spécifiques et contemporains. Les murs sont couverts de gunite et le sol, les escaliers et les meubles de polyuréthane rouge vif. Les autres pièces ont reçu des finitions très diverses : les foyers en vernis blanc brillant, la salle des fêtes en doré, la salle du grenier en argenté, le café quadrillé de noir et de blanc, le foyer des artistes en bois,...

The Beursschouwburg comprises a conglomerate of three buildings: two in August Ortstraat linked to a third in Karperbrug. Before the building work, only 40% of the building was in use. The remaining 60% was inaccessible and in a very poor state. This part of the building had been empty for decades and had been neglected. Most of the dark and inaccessible spaces were cleared in order to create a light and spacious central hall. Around this double-height hall are the box office, the café, the green room on the first floor and the staff's offices. All these surrounding programmes guarantee sufficient activity in the central hall, which will become the theatre's main artery. The building's four groups of users – the public, the performers, the technicians and the staff – each have their own circulation routes. This enables them to move around the building at their own specific speed without losing sight of or hampering each other. The central hall has been given its own contemporary appearance. The walls are covered in shotcrete and the floor, stairs and furniture are sprayed in vivid red polyurethane. The other rooms are treated in very different ways: the foyer in high-gloss white paint, the golden reception room, the silver attic room, the black and white checked café, the wooden green room, etc.

33)

project	Anyplace, verbouwing diamantslijperij
bouwplaats	Borgerhoutsestraat 22, Antwerpen
realisatie	2001
bouwheer	Marcann nv
oppervlakte	3500 m²

Het beeld van de voormalige diamantslijperij diende maximaal behouden te blijven. Het oorspronkelijke complex bestond uit drie gebouwen: een groot bouwblok van vijf lagen, een middelgroot bouwblok van twee lagen en een brede burgerwoning. Het binnengebied tussen de drie delen sluit aan op de straat. De leegheid van bestaande ruimtes en het rijkelijk door de vele ramen binnenvallend daglicht werd behouden. Elke unit is casco afgewerkt en heeft twee strategisch ingeplante leidingsschachten. Hierdoor kunnen ze zeer flexibel afgewerkt en ingericht worden. De bestaande burgerwoning was in zeer slechte staat. Ze ruimde plaats voor een nieuwbouw in de sfeer van de bestaande fabrieksgebouwen. Deze bevat studio-units om een nog grotere variatie aan beschikbare woningtypologieën te kunnen bieden. Anyplace is bewust zeer robuust gedetailleerd: de bestaande wanden worden licht gereinigd, een nieuwe betonafwerking wordt voorzien op de bestaande houten structuur en de plafonds worden minimaal gerestaureerd. De bestaande ramen zijn vervangen door nieuwe houten ramen. Het binnengebied is een semi-publieke ruimte die volledig kan worden afgesloten. Het is de gemeenschappelijke tuin van alle bewoners en gebruikers.

L'aspect de l'ancienne taillerie de diamants devait être conservé au maximum. Le complexe d'origine comprenait trois bâtiments : un grand ensemble de 5 étages, un ensemble de taille moyenne de 2

étages et une large maison bourgeoise. L'espace intérieur situé entre les 3 parties donne sur la rue. Le vide qui régnait dans certains espaces préexistants et la lumière du jour qui pénétrait généreusement par les nombreuses fenêtres ont été conservés. Chaque unité a reçu une finition basique et dispose de deux gaines rassemblant les canalisations et conduits en un endroit stratégique. Elles peuvent donc être parachevées et aménagées de manière très flexible. La maison bourgeoise d'origine était en très mauvais état. Elle a laissé place à une nouvelle construction dans le style des bâtiments d'usine existants. On y a installé des studios afin d'offrir davantage de variation dans les typologies d'habitation disponibles. En dessinant l'épure d'Anyplace, on a veillé à la robustesse de l'ensemble : les parois existantes ont été légèrement nettoyées, la structure d'origine en bois a reçu une nouvelle finition en béton et les plafonds ont bénéficié d'une restauration minimale. Les fenêtres d'origine ont été remplacées par de nouvelles fenêtres avec châssis en bois. L'intérieur de l'ilot est un espace semi-public qui peut être entièrement fermé. Il sert de jardin commun à tous les habitants et utilisateurs.

The appearance of this former diamond-cutting workshop had to be preserved as much as possible. The original complex comprised three buildings: a large five-storey block, a two-storey medium-sized block and a broad mansion. The area between the three is connected to the street. The emptiness of the existing spaces and the abundant daylight through the many windows were retained. Each unit is completed to the shell stage and has two strategically located mains shafts. This means they can be finished and fitted very flexibly. The existing mansion was in a very poor state. It made way for a new building with the same feel as the existing factory buildings. These comprise studio units in order to be able to offer a greater variety of available housing types. Anyplace is deliberately very robustly detailed: the existing walls were lightly cleaned, a new concrete finish was applied to the existing wooden structure and the ceilings were restored only minimally. The existing windows were replaced by new wooden ones. The inner area is semi-public, but can be closed completely. It is the garden shared by all the occupants and users.

34)

project **Bibliotheek Beveren**
bouwplaats **Cultuurzone 'Cortewalle', Beveren**
prijsvraag **2002**
bouwheer **Gemeente Beveren**
oppervlakte **3640 m²**

De nieuwe bibliotheek omarmt het bestaande cultuurcentrum 'Ter Vesten'.

La nouvelle bibliothèque encadre le centre culturel existant 'Ter Vesten'.

The new library embraces the existing cultural centre, 'Ter Vesten'.

35)

project **Monnaie House**
bouwplaats **Muntplein, Brussel**
prijsvraag **2003, 1ste prijs**
realisatie **2004-2005**
bouwheer **Vlaamse Gemeenschapscommissie**
oppervlakte **8086 m²**

Het Monnaie House wordt grondig gerenoveerd. De bestaande bibliotheek wordt uitgebreid, een communicatiecentrum wordt toegevoegd en de kantoren van de administratie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie worden er in ondergebracht.

Le Monnaie House va subir une rénovation drastique. La bibliothèque existante sera agrandie, un centre de communication y sera

ajouté et les bureaux de l'administration de la Commission Communautaire Flamande y seront hébergés.

Monnaie House is being thoroughly renovated. The existing library is being expanded, a communication centre added and the administrative offices of the Flemish Community Commission will be housed there.

36)

project **MAS, momentA**
plaats **Hanzestedenplaats, Antwerpen**
prijsvraag **2000**
bouwheer **Stad Antwerpen**
oppervlakte **12.000 m²**

Het museum aan de stroom, het momentA, is de overgang tussen de historische stadskern van Antwerpen en het Eilandje. Een geanimeerde ommegang, een stoet praalwagens vormt een gouden kroon rond het nieuwe MAS.

Le musée sur le fleuve, le momentA, fait la transition entre le centre-ville historique d'Anvers et le quartier 'het Eilandje'. Une procession animée, un cortège de chars: voilà la couronne dorée qui ceint le nouveau MAS.

The 'museum on the river', the momentA, is the transition point between Antwerp's historical city centre and the Eilandje. An animated procession, a parade of floats, forms a golden crown around the new MAS.

37)

project	Nieuwbouw Vlaams Administratief Centrum
bouwplaats	Diestsepoort, Leuven
prijsvraag	2001-2002
bouwheer	Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
ontwerp	B-architecten ism. de Architecten Cie (NL)
oppervlakte	3.3474 m²

In het Vlaams administratief centrum van de provincie Vlaams Brabant zullen de verschillende functies van de Vlaamse Gemeenschap en haar aanverwante diensten, nu nog her en der verspreid, gebundeld worden op één plek, in één huis met één duidelijk gezicht. Een huis met vele kamers, dat uitnodigend, zichtbaar, en vooral herkenbaar moet zijn. Het gebouw bestaat uit een horizontaal volume met de open centrale hal op schaal van de Diestsepoort, een negenenzestig meter hoge noordtoren en de twintig meter hoge zuidtoren. Het horizontale volume is langgerekt en bevat de meest publiekstoegankelijke functies. De centrale hal dient als ontvangstzone en volgt de bestaande glooiing van de Diestsepoort. De hal is verdeeld in twee zones: het congrescentrum aan de noordzijde en de publiekgerichte functies met balies aan de zuidzijde. De twee zones kunnen of samen of volledig onafhankelijk van elkaar functioneren. Door de strategisch geplaatste patio's en lichtschachten ontstaan er boeiende relaties tussen de verschillende functies in de centrale hal en de hogerliggende kantoor niveaus. Op de strategische punten in het gebouwencomplex worden 'groene ruimtes' voorzien.

Ze dienen als kijkgroen, sfeergroen of om de vochthuishouding in het gebouw te bepalen. Ze zijn de rustpunten in het gebouw. Het Vlaams huis wordt gebouwd volgens het 'pakhuismodel'. De massieve dragende gevels voorkomen een snelle opwarming of afkoeling. De hoogte van de gevelopeningen varieert naargelang de hoogte van het gebouw. De lage ramen garanderen meer privacy op de onderste verdiepingen, de hoge ramen bieden een mooi panorama over de stad Leuven.

Le Centre Administratif Flamand de la province du Brabant Flamand rassemblera en un même lieu, en une même maison à vocation claire les différentes fonctions de la Communauté Flamande et leurs services apparentés, qui sont actuellement répartis à divers endroits. Une maison aux nombreuses pièces, qui se doit d'être accueillante, visible, et surtout reconnaissable. Le bâtiment est constitué d'un volume horizontal abritant un hall central spacieux à l'échelle de la Diestsepoort, d'une tour nord de 69m de haut et d'une tour sud de 20m de haut.

Le volume horizontal a une forme allongée et abrite la plupart des services ouverts au public. Le hall central sert de zone d'accueil et suit la pente existante de la Diestsepoort. Le hall est partagé en deux zones : le centre de congrès au nord et les services ouverts au public avec les guichets au sud. Les deux zones peuvent soit fonctionner ensemble, soit être totalement indépendantes l'une de l'autre. Les patios et puits de lumière situés de manière stratégique permettent une intéressante communication entre les différents services hébergés dans le hall central et les étages supérieurs des bureaux. Des « espaces verts » ont été prévus aux endroits stratégiques du complexe de bâtiments. Ils servent à agrémenter la vue, à créer une ambiance ou à assurer la régulation hygrométrique de l'immeuble. Ce sont les points de respiration du bâtiment. Le centre administratif flamand sera construit selon le « modèle de l'entrepôt ». L'épaisseur des façades porteuses permet d'éviter un réchauffement ou un refroidissement rapide. La hauteur des ouver-

tures de façade varie en fonction de la hauteur de leur emplacement. Les fenêtres basses garantissent davantage d'intimité aux étages inférieurs, les hautes fenêtres offrent un beau panorama sur la ville de Louvain.

The Flemish Administrative Centre for the province of Flemish Brabant will bring together the various functions of the Flemish Community and its related departments, now scattered here and there, on a single site, in a single building with a single clear presence. A house with many rooms, which must be inviting, visible and above all recognisable. The building consists of a horizontal volume with an open central hall on the scale of the Diestsepoort, a 69 m high northern tower and a 20 m high southern tower.

The horizontal volume is elongated and contains most of the functions accessible to the public. The central hall acts as a reception area and keeps to the existing slope of the Diestsepoort. It is divided into two zones: the congress centre on the north side and the public-oriented functions with their counters on the south side. The two zones can function together or entirely independently of each other. The strategically located patios and light shafts create exciting relationships between the various functions in the central hall and the office floors above. 'Green spaces' are provided at strategic points in the complex. They work as visual attractions, to create an atmosphere and to control the humidity of the building. They form havens in the building. The building is constructed on the 'warehouse model'. The solid supporting facades prevent it from rapidly heating up or cooling down. The height of the openings in the facade vary depending on the height of the building. The low windows guarantee more privacy on the lowermost floors, while the high windows offer a fine panorama of the city of Leuven.

Werken in de tentoonstelling / Œuvres / Works

Poster

B-stad, 2004

80 x 120 cm, quadri, recto-verso

oplage / tirage / copies: 1.500

verkoopprijs / prix de vente / price: € 2.50

Projectie

B-stad, 2004

5 kanalen / 5 canaux / 5 channel, DVD, 4'30"

220 x 1475 cm

muziek / musique / music: Goldfrapp

Publicatie

B-architecten, 2004

112 pagina's / pages / pages;

+/- 100 illustraties / illustrations / illustrations

22 x 25,5 cm

Nederlands / néerlandais / Dutch

Auteurs / auteurs / authors: Oscar van den Boogaard, Anneleen

Masschelein, Dries Vande Velde

Vormgeving / conception / design: Paul Boudens

Uitgever / Editeur / Publisher: Ludion, Amsterdam-Gent, ISBN 90-5544-500-2

Oplage / tirage / copies: 1.000

Verkoopprijs / prix de vente / price: € 30

Projecten

1997-2004

300 fotokopieën / photocopies / photo copies

78 x 103 cm

5 mobiele posterrekken / présentoirs à posters mobiles / mobile poster racks

De tentoonstelling staat vanaf 3 september 2004 in Rijsel in het kader van Lille 2004 Capitale Européenne de la Culture.

L'exposition sera présentée à Lille à partir du 3 septembre 2004 dans le cadre de Lille 2004 Capitale Européenne de la Culture.

From 3 September 2004, this exhibition will be in Lille as part of its activities as European Cultural Capital.

Biografie / Biographie / Biography

Evert Crols, Dirk Engelen en Sven Grooten richtten in november 1997 een zelfstandig ontwerp bureau op: B-architecten. Het bureau is gevestigd in Antwerpen. De oprichters leerden elkaar kennen via hun opleidingen in Antwerpen en Amsterdam. Vooral de internationaal georiënteerde opleiding aan het Berlage Instituut in Nederland legde tussen Evert, Dirk en Sven de gemeenschappelijke ontwerpinteresse bloot. B-architecten is een natuurlijk gegroeid team dat op een innoverende manier aan uiteenlopende projecten werkt: realisaties, wedstrijdontwerpen en studies, al dan niet in samenwerking met derden.

Vandaag is B-architecten uitgegroeid tot het volgende team: Annemie Bosmans, Tine Bulckaen, Evert Crols, Erik Dewulf, Dirk Engelen, Sven Grooten, Edward Marchand, Jürgen Van Der Donckt, Nathalie Van Hulle en Annemiek Visser.

En novembre 1997, Evert Crols, Dirk Engelen et Sven Grooten ont fondé un bureau d'architecture indépendant: B-architecten. Le bureau est établi à Anvers. Les fondateurs se sont rencontrés au cours de leurs études à Anvers et à Amsterdam. C'est surtout la formation à orientation internationale au Berlage Instituut aux Pays-Bas qui a révélé les intérêts architecturaux communs de Evert, Dirk et Sven. B-architecten est une équipe qui s'est formée naturellement et qui travaille à des projets très variés de façon innovante: des constructions, des projets pour des concours et des études, en collaboration ou non avec des tiers.

Aujourd'hui, l'équipe des B-architecten s'est élargie et comprend les membres suivants : Annemie Bosmans, Tine Bulckaen, Evert Crols, Erik Dewulf, Dirk Engelen, Sven Grooten, Edward Marchand, Jürgen Van Der Donckt, Nathalie Van Hulle et Annemiek Visser.

In November 1997 Evert Crols, Dirk Engelen and Sven Grooten set up an independent design office: B-architecten. It is based in Antwerp. The three designers became acquainted on their courses in Antwerp and Amsterdam. It was mainly the internationally oriented course at the Berlage Institute in the Netherlands that revealed their common design interests. B-architects is a team that developed naturally and works innovatively on a wide variety of projects: completed buildings, competition designs and studies, sometimes in association with others. The current members of the B-architects team are: Annemie Bosmans, Tine Bulckaen, Evert Crols, Erik Dewulf, Dirk Engelen, Sven Grooten, Edward Marchand, Jürgen Van Der Donckt, Nathalie Van Hulle and Annemiek Visser.

Bibliografie / Bibliographie / Bibliography

the Berlage Cahiers 2-5, diverse auteurs, The Berlage Institute, 1992-1996

Beursschouwburg, Charlotte Geldof, A+, nr 151, p. 70, 1998

Inleiding Jaarboek Architectuur Vlaanderen, Paul Vermeulen, A+, nr 154, p. 20-22, 1998

Op het Ritme van de Stad, De verbouwing van de **Beursschouwburg**, diverse auteurs, ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, 1998

Diverse publicaties in kranten en tijdschriften, 1998-2004

Claustro City, FARMAX, ism. MVRDV, p. 664-675, 1998

Stedelijke benadering van winkelarchitectuur, Liesbeth Melis, de Architect, p. 101-103, november 1999

Antwerp Report - Designer B-architecten, Mina Wakatski, *Modern Living* 126, Japan, p. 84, september 1999

Dirty realism: Anti-esthetiek?, Pieter Koten, *Bouw en Renovatie*, mei-juni 2000

B-architecten: notes on 'Belgian Design', Sophie-Lucie Dewulf, *mood* 10, p. 96-97, maart 2001

Stephan Schneider Shop, Brutus Casa, nr 4, p. 18, april 2001

Stephan Schneider Shop, HF High Fashion, nr 6, p. 248-249, juni 2001

Geen esthetiek zonder ethiek, Janny Rodermond, *de Architect*, p. 32-37, september 2001

Potsierlijk maar Geweldig, Janny Rodermond, *de Architect*, p. 41, maart 2002

Zoeken naar Architectuur, zelfbouwwooning te Lille, Janny Rodermond, *de Architect*, p. 48, maart 2002

Beursschouwburg bis, jaarboek architectuur Vlaanderen 00110, p. 68-70, juni 2002

Soms moet je durven niets doen, reportage, Tine Hens, *de Standaard Magazine*, p. 12-17, nr 37, 9 november 2002

BSB(bis), Vakantie, Paul Vermeulen, *Pigment-tendensen in het Vlaamse podiumlandschap*, p. 120-125, Ludion, december 2003

Tentoonstellingen / Expositions / Exhibitions

'Huiswerk', Brussel, 1997

Bibliotheek Boechout, 1997

Wedstrijd Beursschouwburg 2000, Brussel, 1998

Awards van de Belgische architectuur, Brussel, 1999

Visions, Euthanasie voor de bebouwde omgeving, Antwerpen, 2000

Supernova, Brussel, 2000

Extra Belge, Tilburg, 2002

B-architecten, deSingel Antwerpen, 2004 (solo), cat.

Prijzen / Prix / Awards

Nationale architectuurwedstrijd Renospecto, Brussel, 1ste prijs, 1998

Antoon Van Dyck-prijs, Antwerpen, 1ste prijs, 1999

Award van de Belgische architectuur cat. niet-residentiële gebouwen:

1ste prijs, 2003

Nationale architectuurwedstrijd Renospecto, Antwerpen, 1ste prijs, 2003

Colofon / Colophon / Imprint

Deze publicatie verschijnt naar aanleiding van de tentoonstelling 'B-architecten, Antwerpen', van 12 februari tot en met 4 april 2004 in deSingel internationaal kunstcentrum, Antwerpen.

Cette publication paraît dans le cadre de l'exposition 'B-architecten, Antwerpen', du 12 février au 04 avril 2004 au centre d'art international deSingel, à Anvers.

This publication appears on the occasion of the 'B-architecten, Antwerpen' exhibition held at deSingel international arts centre, Antwerp, from 12 February to 4 April 2004.

Uitgever / Editeur / Publisher: deSingel internationaal kunstcentrum, Antwerpen

Algemeen directeur / Directeur général / General Director: Jerry Aerts
Programma tentoonstellingen en curator / Programme des expositions et commissaire / Exhibition programmer and curator: Moritz Küng

Teksten / Textes / Writers: B-architecten, Moritz Küng

Illustraties / Illustrations / Illustrations: B-architecten

Realisatie tentoonstelling, redactie en vormgeving / Réalisation de l'exposition, rédaction et mise en page / Exhibition production, editing and design: deSingel

Druk / Impression / Printer: Fotogravure Godefroit

Oplage / Tirage / No. of copies: 1.200 ex

Met dank aan / Remerciements / With thanks to:

Jan De Nolf, Peter Gaillaert, Jan Kempenaers

© 2004 deSingel

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of welke andere wijze ook zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Tous droits réservés. Aucune partie de cette publication ne peut être reproduite, mise en mémoire dans un fichier de données automatisé, ou rendue publique par impression, par photocopie ou par quelque procédé que ce soit, sans l'autorisation préalable de l'éditeur.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording or any other information storage and retrieval system, without prior permission in writing from the publisher.